

TÔN GIÁO Ở NƯỚC NGOÀI

ISLAM GIÁO CẤP TIẾN THỜI HẬU “MÙA XUÂN Ả RẬP”

NGUYỄN VĂN DŨNG^(*)

Hai năm sau “Mùa xuân Ả Rập”, tất cả những gì đang diễn ra trong đời sống chính trị quốc tế nói chung, ở các nước Trung Đông và Bắc Phi nói riêng liên quan đến Islam giáo đều có những thay đổi cơ bản. Chúng ta còn nhớ, khi mở đầu “Mùa xuân Ả Rập”, vai trò của Islam giáo chính trị (Political Islam) tỏ ra khá mờ nhạt⁽¹⁾. Cuộc “Cách mạng Hoa Nhài” ở Tunisia bắt đầu không phải từ nguyên nhân Islam giáo. Tiếp đó, “Mùa xuân Ả Rập” tràn tới Ai Cập, Yemen, Algeria, Jordan, Libya, Syria, Baharian và nhiều quốc gia Ả Rập khác. Mỗi nơi một vẻ, nhưng các nhà quan sát đều có chung một nhận xét rằng, các vấn đề kinh tế - xã hội và chính trị mới là nguyên nhân cơ bản dẫn tới “Mùa xuân Ả Rập”. Đó là nạn thất nghiệp, nghèo đói, bất công, tham nhũng, độc tài... do giới cầm quyền ở các nước này gây ra. “Mùa xuân Ả Rập” lôi kéo mọi tầng lớp xã hội tham gia, đặc biệt là thanh niên và tầng lớp trung lưu cùng với những người nghèo khổ thuộc các tầng lớp dưới.

Khi xem lại những hình ảnh, đọc lại các tài liệu về những gì đã diễn ra tại Ai

Cập mùa xuân năm 2011, ta dễ dàng nhận thấy những hành động phi Islam giáo của nhiều người tham gia biểu tình đòi lật đổ Tổng thống Hosni Mubarak. Họ giơ cao cánh tay với hai ngón giữa kết thành hình chữ V, chữ cái đầu tiên của từ Victory - Thắng lợi. Bên cạnh đó cũng có người chỉ giơ một ngón tay biểu thị sự thống nhất của các tín đồ Islam giáo chống lại cái mà họ gọi là kẻ vô đạo. Hai lực lượng này hòa quyện vào nhau trong những ngày sục sôi của cuộc “Cách mạng 25 tháng 1”. Những người khởi xướng và động lực cách mạng là những người theo chủ nghĩa tự do, lực lượng cánh tả, các tổ chức công đoàn cùng những tín đồ Kitô giáo và Islam giáo. Họ cùng nhau thực hiện một mục đích chung là lật đổ chế độ độc tài, xây dựng một nhà nước thế tục với khẩu hiệu mà những người theo đường lối dân tộc chủ nghĩa đã đề ra từ đầu thế kỷ XX: “Tôn giáo dành cho Chúa (Allah), Tổ quốc dành cho mọi người”. Phong trào “Những anh em Islam giáo”,

*. TS., Hà Nội.

1. Xem: Nguyễn Văn Dũng, *Islam giáo chính trị trong cuộc “Cách mạng màu” ở các nước Trung Đông và Bắc Phi*, Tạp chí *Nghiên cứu Tôn giáo*, số 4-5/2011.

một tổ chức của những người theo chủ nghĩa Islam giáo cấp tiến chỉ đứng ở tuyến sau của cuộc cách mạng này với “sách lược chờ thời”⁽²⁾.

Như chúng ta đã biết, phong trào “Những anh em Islam giáo” (Al-ikhwan al-Muslimun) được thành lập từ năm 1928 và hoạt động không chỉ ở Ai Cập mà còn có mặt ở nhiều nước Ả Rập khác. Người sáng lập phong trào này là Imam (giảng sư) Hassan al-Banna. Ngày 12 tháng 2 năm 1949, Hassan al-Banna bị các điệp viên thuộc cơ quan an ninh của Quốc vương Farouk (Ai Cập) ám sát và các thành viên của phong trào “Những anh em Islam giáo” bắt đầu bị truy lùng gắt gao. Năm 1952, Quốc vương Farouk bị Gamal Abdel Nasse lật đổ. Năm 1954 phong trào “Những anh em Islam giáo” bị cấm hoạt động công khai nên đã rút vào hoạt động bí mật. Từ năm 1981, trong điều kiện ở Ai Cập thi hành tình trạng khẩn cấp, tổ chức này trở lại hoạt động bán công khai. Đến đầu năm 2011, sau khi Tổng thống Hosni Mubarak bị lật đổ, tổ chức này chính thức trở lại hoạt động công khai và trở thành một lực lượng tôn giáo - chính trị có thể lực với chính đảng của mình là “Đảng Tự do và Công lí”.

Từ chỗ đứng ở tuyến sau với “sách lược chờ thời” trong cuộc “Cách mạng 25 tháng 1”, giờ đây những người Islam giáo cấp tiến đã vươn lên tuyến đầu để độc chiếm những thành quả của cuộc cách mạng do nhiều tầng lớp và lực lượng xã hội thực hiện, trong đó có những người Islam giáo. Đây là giai đoạn mà một số nhà nghiên cứu gọi là giai đoạn phản cách mạng của chủ nghĩa Islam giáo cấp tiến⁽³⁾.

Như chúng ta đã biết, thủ lĩnh của chủ nghĩa Islam giáo cấp tiến là Sheikh (Giáo sĩ) Yusuf al-Qaradawi, người mà các phương tiện truyền thông Phương Tây gọi là “*Giáo chủ Toàn cầu*” (Global Mufti), còn các nhà nghiên cứu người Nga gọi là “*Quốc vương không vương quốc*”⁽⁴⁾. Khác với các nhà thần học Islam giáo khác, Yusuf al-Qaradawi đi đầu trong việc tìm kiếm những bí quyết của con đường mà Islam giáo cần đi trong thời đại ngày nay, cố gắng làm cho tôn giáo này thích ứng với những điều kiện hiện đại. Vị giáo sĩ này đã từng gia nhập phong trào “Những anh em Islam giáo” và cũng đã từng bị giam giữ trong nhà tù của chế độ Quốc vương Farouk (Ai Cập) năm 1949 và sau đó là nhà tù quân đội của Gamal Abdel Nasse, người lật đổ ngai vàng của Farouk vào năm 1952. Sau khi được trả tự do lần thứ ba vào năm 1962, Yusuf al-Qaradawi đã chuyển sang hoạt động tại Qatar. Hiện nay ông đứng đầu các tổ chức Islam giáo như: “Hội đồng Châu Âu về Fatwa và Nghiên cứu” (European Council for Fatwa and Research) và “Hội đồng Quốc tế các học giả Islam giáo” (International Council of Islamic Scholars). Đây là hai tổ chức do các chi nhánh của phong trào “Những anh em Islam giáo” ở Châu Âu thành lập vào các năm 1997 và 2004.

2. Xem: Nguyễn Văn Dũng. *Islam giáo trong tiến trình “Cách mạng 25 tháng 1” ở Ai Cập*, Tạp chí Công tác tôn giáo, số 1-2/2013.

3. Xem: Alexander Ignatenko. *Phản cách mạng Islam giáo 2.0*. [Http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html](http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html).

4. Natalia Ivanova. *Quốc vương không vương quốc*. [Http://Religion.ng.ru/politic/2011-03-16/2_halif.html](http://Religion.ng.ru/politic/2011-03-16/2_halif.html).

Nhìn lại những hình ảnh về các hành động bạo lực diễn ra thời hậu “Mùa xuân Ả Rập” ở các nước trong khu vực Trung Đông và Bắc Phi, thí dụ, cuộc tấn công sứ quán Mỹ tại Cairo, thủ đô của Ai Cập vào tháng 9 năm 2012, chúng ta nhìn thấy một hình ảnh rất thú vị: đó là những lá cờ màu đen bay phất phới trên đầu đám đông đang vây quanh tòa đại sứ này. Đây là điều mà hai, ba năm trước không phải là hiện tượng phổ biến. Các phương tiện truyền thông Ả Rập gọi là “cờ Salafi” hay “cờ Al-Qaeda”. Đây là dấu hiệu cho thấy, tiếp theo giai đoạn “phản cách mạng 1.0” của chủ nghĩa Islam giáo cấp tiến do phong trào “Những anh em Islam giáo” thực hiện là giai đoạn “*phản cách mạng 2.0*” của những lực lượng Islam giáo bảo thủ hơn hay như có người nhận định đây là những lực lượng “*cấp tiến hơn cả những người cấp tiến*”⁽⁵⁾.

Trong thời hậu “Mùa xuân Ả Rập” trên tuyến đầu của đời sống chính trị các nước trong khu vực xuất hiện hai loại người theo chủ nghĩa Islam giáo. Loại thứ nhất là những người Islam giáo “tương đối ôn hòa”: Ở Ai Cập và Syria là phong trào “Những anh em Islam giáo”, còn ở Yemen là phong trào “Cải cách”, ở Jordan là “Tổ chức hành động Islam giáo”, ở Tunisia là phong trào “Phục hưng”, ở Dải Gaza là phong trào HAMAS... Gọi những người trong các tổ chức này là những người tương đối ôn hòa trong tương quan so sánh với những người Islam giáo cấp tiến thuộc giáo phái Salafi, loại người thứ hai trong thời hậu “Mùa xuân Ả Rập”.

Salafism (salafi - gốc tiếng Ả Rập có nghĩa là tổ tiên hay bậc tiền bối) là một

trào lưu của Islam giáo trong lịch sử và hiện tại tập hợp những người hoạt động tôn giáo tuân theo lối sống và đức tin của cộng đồng Islam giáo sơ khai, của những bậc tiền bối mộ đạo chống lại những sự đổi mới Islam giáo trong các lĩnh vực: bắt đầu từ phương pháp giải thích Kinh Qur'an theo lối tượng trưng và bóng bẩy và kết thúc bằng những giao tiếp mới của thế giới Islam giáo với Phương Tây. Salafi có nghĩa là “hiểu tôn giáo ở dạng mà Tiên tri Muhammed và các chiến hữu của Ngài hiểu về nó”, “trở về với Kinh Qur'an và Sunnah” trong việc diễn giải các quy định trong luật Sharia⁽⁶⁾.

Salafism có mặt ở nhiều nước Trung Đông, Châu Phi, Tây Nam Á và Malaysia. Giáo phái này có liên quan mật thiết với giáo phái Wahhabi và tên của hai giáo phái này thường được xem như những từ đồng nghĩa⁽⁷⁾. Trong số các học giả tiêu biểu của Salafism có: Al-Shafii, Ibn Taymiyya, Ibn Hanbal cùng những người thuộc giáo phái Wahhabi, các nhà tư tưởng của phong trào “Những anh em Islam giáo”... Trong sách báo Phương Tây, để định rõ đặc tính hệ tư tưởng của Salafism, người ta thường sử dụng các thuật ngữ như: “chủ nghĩa truyền thống” (traditionalism), “chủ nghĩa toàn thống” hay “trào lưu chính thống”

5. Xem: Alexander Ignatenko. *Phản cách mạng Islam giáo 2.0*. http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html

6. Xem: As-Salafia//Islam: Từ điển bách khoa (http://www.scribd.com/doc/57453775/Islam_giao - Từ điển Bách khoa-1991). -M.Nauka, 1991.- tr.204 (tiếng Nga).

7. Xem: <http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=salafi&oldid=531656492>.

(fundamentalism), “phục hưng” (renaissance).

Những tư tưởng chủ yếu của Salafism gồm: Một là, tuân thủ nghiêm ngặt nguyên tắc của Đấng Tối Cao (Tawhid); Hai là, phủ nhận sự đổi mới (Bid'ah); Ba là, phê phán mọi sự giả dối (Taqlid); Giáo điều chính của những người Salafi là đức tin tuyệt đối vào Đấng Tối Cao duy nhất (Tawhid). Họ coi việc đấu tranh nhằm thanh tẩy Islam giáo khỏi mọi cái xa lạ là nhiệm vụ chủ yếu của mình. Theo quan điểm của những người Salafi, tôn giáo của họ dựa trên những đặc điểm văn hóa, tộc người và một số đặc điểm khác của các dân tộc theo Islam giáo. Họ bác bỏ mọi sự đổi mới. Những người Salafi phủ nhận khả năng “làm trung gian” giữa Đức Allah với con người⁽⁸⁾.

Trước “Mùa xuân Ả Rập” giới cầm quyền ở các nước trong khu vực đánh giá thấp thế lực và vai trò của những người Salafi trong đời sống chính trị của thế giới Ả Rập. Những người Salafi bị săn đuổi như các thành viên của các tổ chức cực đoan và khủng bố ở Ai Cập kiểu như: “Al-Takfir Wa al-Hija”, “Al-Jam'iah al-Islamiyah”, “Al-Jihad”... Hàng nghìn thành viên của các tổ chức này đã bị giam giữ trong các nhà tù hoặc đi lao động khổ sai. Phần đông những người Salafi sống lưu vong ở nước ngoài và trong số đó có những người đã bị kết án tử hình vắng mặt. Họ tham gia vào các cuộc thánh chiến ở Afghanistan, Bosnia, Chechnya, Somali... Vì vậy những người này đều đã trải qua các lớp huấn luyện của Al-Qaeda và có mối quan hệ vững chắc với Al-Qaeda cùng với các tổ chức khác như “Taliban”, “Phong trào Islam

giáo Đông Turkistan”, “Tiểu vương quốc Kavkaz”...

Trong tiến trình và kết quả của “Mùa xuân Ả Rập” đã dẫn tới hai sự việc đáng quan tâm sau đây:

Thứ nhất, một loạt các phần tử Salafi, những kẻ từng bị buộc tội hoạt động khủng bố, đã được thả ra khỏi các nhà tù. Cần phải ghi nhận ngay rằng, do cần có thêm đồng minh chính trị nên phong trào “Những anh em Islam giáo” đã đóng vai trò tích cực trong quá trình này. Tính đến cuối tháng 7 năm 2012, Tổng thống mới được bầu ở Ai Cập, ông Muhammed Morsi, người xuất thân từ phong trào “Những anh em Islam giáo” đã đặc xá cho 572 phần tử Salafi lúc đó đang bị giam giữ trong các nhà tù của nước này, phần lớn trong số họ đã bị kết án tử hình hay tù chung thân vì tội danh khủng bố. Tại Tunisia, trong và sau cuộc “Cách mạng Hoa Nhài”, 1.208 phần tử Salafi bị kết án theo luật chống khủng bố cũng được tha tù⁽⁹⁾, trong đó có Saifullah Ibn al-Husayn (hay còn gọi là Abu Iyad), người đóng vai trò hàng đầu trong đời sống chính trị ở nước này, người học trò đồng thời là người kế tục của Abu Qataadah (hay còn gọi là Omar Mahmoud Uthman), nhà lí luận nổi tiếng của Al-Qaeda. Trước khi bị chính quyền Tunisia bắt giam vào năm 2003, Saifullah Ibn al-Husayn từng lãnh đạo trại huấn luyện các chiến binh

8. Xem: <http://ru..wikipedia.org/w/index.php?title=salafia&ol did=51365190>.

9. Xem: Alexander Ignatenko. *Phản cách mạng Islam giáo 2.0*. [Http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html](http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html)

Mujahideen đến từ các nước Maghreb đặt trên lãnh thổ Afghanistan dưới quyền kiểm soát của Al-Qaeda.

Thứ hai, một loạt nhân vật nổi tiếng của chủ nghĩa Islam giáo cấp tiến đang sống lưu vong ở nước ngoài để trốn tránh các bản án về tội hoạt động khủng bố đã trở về nước trong và sau “Mùa xuân Ả Rập”. Hiện nay, Rifai Ahmad Taha (hay còn gọi là Abu Yasir) đã trở về lãnh đạo tổ chức “Al-Jam’ah al-Islamiyah” và hoạt động chính trị công khai ở Ai Cập. Ông ta là một trong số những người đã thực hiện vụ tấn công bi thảm nổi tiếng vào khách du lịch nước ngoài ở Luxor vào tháng 11 năm 1997 làm hơn 60 người bị thiệt mạng. Tháng 2 năm 1998, Rifai Ahmad Taha đã cùng với Osama Bin Laden, Ayman al-Zawahibi và một loạt các phần tử Islam giáo cực đoan từ các nước khác nhau như Pakistan, Bangladesh... thành lập “Al-Qaeda” với tên gọi lúc đó là “Mặt trận Thánh chiến Islam giáo toàn thế giới chống lại người Do Thái và những kẻ Thập Tự Chính”. Ở Libya, trong cuộc chiến lật đổ Tổng thống Muammar Gaddafi, Abdel Hakim Belhadj, người trước đó lãnh đạo “Nhóm chiến binh Islam giáo Libya” đã trở thành người đứng đầu Hội đồng quân sự thành phố Tripoli. Trước đó, vào những năm 80 thế kỷ XX nhân vật này đã từng tham chiến tại Afghanistan dưới sự lãnh đạo của Osama Bin Laden.

Trên lãnh thổ các nước Ả Rập hiện nay đã thành lập hoặc tái thành lập các chi nhánh địa phương của Al-Qaeda dưới các tên gọi mới như: Ở Libya, Tunisia, Yemen gọi là “Những người ủng hộ luật Sharia”, ở vùng giáp ranh Mali, Libya,

Algeria gọi là “Những người ủng hộ tôn giáo”, ở vùng Tây - Bắc Châu Phi gọi là “Độc thân và Thánh chiến”...

Những người Salafi là một lực lượng quân sự - chính trị hùng hậu. Vào tháng 5 năm 2012 tại Keyruane ở Tunisia đã diễn ra một hoạt động giống như một cuộc duyệt binh biểu dương lực lượng của những người Salafi thuộc tổ chức “Những người ủng hộ luật Sharia”. Tại đó, 10 nghìn người đã cùng nhau hô vang: “Obama, Obama! Tất cả chúng tôi là Osama!”, đồng thời những người này khẳng định họ thuộc tổ chức Al-Qaeda và giơ cao nhiều lá cờ của Salafism. Điều này diễn ra tại một đất nước nhỏ bé với truyền thống thế tục mạnh mẽ ở Bắc Phi là Tunisia. Còn ở Ai Cập, theo các nhà quan sát, số tín đồ Salafism lên tới hàng trăm nghìn người. Trong cuộc bầu cử quốc hội không được công nhận vừa qua ở nước này, những người Salafi đã giành được khoảng 20% tổng số ghế trong Quốc hội. Nếu tính chung trong toàn khối Ả Rập số tín đồ Salafism có thể lên tới nhiều triệu người.

Như vậy, một trong những “sản phẩm phụ” của “Mùa xuân Ả Rập” là sự xuất hiện tổ chức “Al-Qaeda mới” của các nhóm Salafi và đây là đội quân dự bị bổ sung cho các tổ chức Islam giáo cấp tiến quốc tế. Đội quân dự bị này có thể được huy động và vũ trang một cách rất dễ dàng và nhanh chóng để phái đến các mặt trận mới của cuộc “Thánh chiến toàn cầu” không chỉ trong phạm vi thế giới Ả Rập mà còn trên phạm vi toàn thế giới. Theo nguồn tin của hãng AFP được Euronews dẫn ra, hiện nay tại Syria có tới 6 nghìn chiến binh Al-Qaeda đang

tham chiến bên cạnh phe đối lập. Đây là các tín đồ Salafism đến từ Libya, Ai Cập, Iraq, Tunisia, Liban, Morocco, Jordan, Yemen, Ả Rập Xêút, Pakistan và những người Palestin lưu vong. Ngoài ra, có khoảng 300 chiến binh người Chechnya đến từ Thổ Nhĩ Kỳ.

Tại Châu Âu, ở những nước có số tín đồ Islam giáo ít hoặc ở những nước Islam giáo, nơi mà người Salafi không phải là lực lượng tôn giáo - chính trị chiếm ưu thế, thì những người Salafi tập hợp lại với nhau thành các nhóm mạng thống nhất thông qua Internet và các mạng xã hội. Việc kết nối với mạng Salafi toàn cầu được thực hiện một cách tự giác và có định hướng rõ ràng bằng cách trưng biểu tượng Salafi của các nhóm này. Ví dụ, khi tham gia các cuộc mít tinh, tuần hành trên đường phố hay tại các quảng trường, những người Salafi thường giương cao lá cờ Salafi màu đen, còn trên trang đầu của các Website họ thường gắn biểu tượng và lời tuyên bố thể hiện đường hướng hành động của tổ chức mình. Ở những nước có các nhóm Salafi đang hoạt động, tên miền của các trang Web đều sử dụng một từ chung là Shariah4... và gắn với tên nước sở tại, thí dụ: Shariah4spain (Luật Sharia cho Tây Ban Nha), Shariah4belgium (Luật Sharia cho Bỉ), Shariah4EU (Luật Sharia cho Cộng đồng Châu Âu), Shariah4america (Luật Sharia cho Mỹ), Shariah France (Luật Sharia cho Pháp), Shariah Holland (Luật Sharia cho Hà Lan), Shariah Hind (Luật Sharia cho Ấn Độ), Shariah Pakistan (Luật Sharia cho Pakistan), Shariah Tanjungbalai (Luật Sharia cho đảo Bali,

Indonesia)... ở những nơi không thể sử dụng tên miền Shariah4... thì các tổ chức Salafi sử dụng các tên miền khác, thí dụ: Islam4UK (Islam giáo cho Vương quốc Anh), Millat-Ibrahim (“Cộng đồng Ibrahim”, tên gọi một thánh đường Salafi ở vùng Soligen, nước Đức), Markazattawhid (“Trung tâm độc thần”, tên gọi một trung tâm “văn hóa” salafi ở vùng Liege, nước Bỉ, đây là một chi nhánh của Shariah4belgium).

Tên miền Shariah4..., theo cách hiểu của những người Salafi, là chương trình hành động chính trị gắn với luật Sharia của Islam giáo cho các cộng đồng và các quốc gia mà ở đó những người Salafi đã thành lập được các tổ chức cơ sở của mình cho dù chúng không lớn lắm. Khi kêu gọi các nguyên tắc tự do tôn giáo, những người Salafi đòi hỏi phải thực hiện luật Sharia theo cách hiểu của họ không những cho bản thân họ và cộng đồng của họ mà còn cho cả xã hội, nơi họ đang “may mắn” được nương náu, thí dụ: xã hội Pháp, xã hội Đức, xã hội Bỉ, xã hội Anh... Trong khi đòi hỏi tự do tôn giáo cho mình, những người Salafi lại phủ nhận quyền tự do tôn giáo của các cộng đồng tôn giáo khác, chẳng hạn như cộng đồng Kitô giáo, thậm chí cả những cộng đồng Islam giáo không thuộc giáo phái Salafi như những người thuộc giáo phái Sufi và Shiite.

Các nhóm Salafi ở Châu Âu liên kết với mạng lưới Al-Qaeda toàn cầu, điều này được thể hiện trong hệ tư tưởng với tên gọi “Salafism Thánh chiến”, trong cương lĩnh chính trị và trong những hoạt động cụ thể của chúng. Không cần phải nghiên cứu, so sánh phức tạp cũng

có thể xác định được mối liên kết này. Thí dụ, dưới tiêu đề chính của trang Web Shariah4spain là một tiêu đề phụ: “Thế đối ngã (alternative) Islam giáo cho Tây Ban Nha”. Ở bên phải tiêu đề chính có hình lá cờ Salafi - biểu tượng của “Al-Qaeda mới”. Ở phía dưới cùng của trang Web có dòng chữ: “Sheikh Osama Bin Laden: Thánh ca tưởng nhớ Thánh tử đạo – inshallah - Osama Bin Laden”. Trong nội dung trang Web có các đề mục “salafism” và “Jihad”. Một thí dụ khác, tại Pháp, Mohammed Mera, một phần tử khủng bố thuộc nhóm Shariah4france với chi nhánh có tên gọi “Hiệp sĩ danh dự”, đã bị giết sau vụ tấn công các quân nhân Pháp gốc Maghreb và các trẻ em Do Thái, nhưng sau đó lại được Al-Qaeda tôn là “Thánh tử đạo”. Được biết, Mohammed Mera từng được huấn luyện về tư tưởng và chiến thuật khủng bố tại các trại của Al-Qaeda trên lãnh thổ Afghanistan. Các vụ bắt giữ và nổ súng tại Pháp hồi tháng 10 năm 2012 đều liên quan đến các thành viên của Shariah4france. Theo một số nguồn tin, các thành viên của tổ chức này đã lên kế hoạch sang chiến đấu tại Syria.

Các nhóm Salafi kiểu Shariah4... là một bộ phận của mạng lưới khủng bố toàn cầu. Chúng có hai lực lượng: một lực lượng chuyên hoạt động tôn giáo - chính trị và một lực lượng chuyên tác chiến quân sự. Là một mạng lưới quốc tế nên chúng hoạt động ở nhiều nước khác nhau và phương thức hoạt động của chúng cũng tùy thuộc vào từng hoàn cảnh cụ thể. Thí dụ, ở các nước Châu Âu, các nhóm này hoạt động tôn giáo - chính trị thuần túy. Lợi dụng tự do tôn giáo, tự do

ngôn luận, chúng tuyển mộ thành viên mới, truyền bá hệ tư tưởng Salafi, tiến hành các cuộc mít tinh, tuần hành bất bạo động. Ở các nước khác chúng hoạt động như một lực lượng quân sự, tổ chức các cuộc tấn công khủng bố. Mạng lưới này có các trại huấn luyện và các kho vũ khí, nhưng không phải ở mọi nơi có các chi nhánh của Salafism, mà chỉ có ở một số nước hay khu vực, thí dụ như ở Afghanistan, ở vùng biên giới giữa hai nước Pakistan và Afghanistan, những nơi mà các tổ chức Taliban và Al-Qaeda hoạt động công khai, ngoài ra còn có ở Yemen, Somali, vùng giáp ranh giữa ba nước Mali, Algeria, Libya và ở Niger. Thành viên của các chi nhánh Salafi từ các nước Châu Âu có thể đến Afghanistan hay một nước nào đó trong số các nước có các trại huấn luyện và kho vũ khí kể trên dưới vỏ bọc đi du lịch hay đi tu nghiệp tôn giáo. Ở đó những người này được trải qua một lớp huấn luyện về tấn công khủng bố, sau đó họ trở về đất nước của mình xây dựng “tổ chức cơ sở nằm vùng” và trở thành những “chiến binh Mujahideen đơn lẻ nằm im”, do vậy, chính quyền sở tại không có lí do gì để buộc tội họ. Khi có điều kiện thích hợp những “chiến binh Mujahideen đơn lẻ nằm im” này tiến hành các hoạt động khủng bố hay gây ra các vụ nổ ở nơi này, nơi khác trên mặt trận “Thánh chiến toàn cầu”. Theo các nguồn tin nước ngoài, hiện nay tại Syria, bên cạnh các lực lượng đối lập, những người Salafi đến từ một số nước Châu Âu như Pháp, Đức đang tiến hành các hoạt động khủng bố và phá hoại chống lại quân đội chính phủ của Tổng thống Bashar al-Assad.

Thậm chí, theo một số nguồn tin, đã có hàng trăm chiến binh Mujahideen từ đất nước Na Uy ở Bắc Âu xa xôi cũng đã tham gia vào đội quân Salafi ở Syria.

Theo các nhà quan sát nước ngoài, thỏa thuận ngừng bắn nhân lễ Eid al-Adha vào tháng 10 năm 2012 tại Syria đã bị chính những chiến binh Mujahideen nước ngoài đến từ Châu Âu và Trung Đông phá vỡ. Hiện nay tại nước này đang có nhiều nhóm Salafi người nước ngoài tham gia các hoạt động phá hoại và khủng bố. Đó là các tổ chức: “Mặt trận ủng hộ người dân Đại Syria”, “Lá cờ thành Umma”, “Những người ủng hộ Islam giáo”, “Tiểu đoàn mang tên Abdullah Azzam”, “Đội quân của Đại Syria”, “Fatah của Islam giáo”, “Tiểu đoàn Farouk”⁹... Tất nhiên, trong các đội quân Salafi người nước ngoài tham chiến ở Syria có cả những người Salafi - Syria bản địa và ngược lại trong các đội quân salafi - Syria bản địa kiểu như “Các chiến binh Mujahideen theo con đường của Allah” cũng có cả người Salafi nước ngoài.

Như chúng ta đã biết, sau “Mùa xuân Ả Rập” những người Salafi đã tham gia vào cuộc chiến giành chính quyền. Ở Ai Cập, để tham gia vào cuộc bầu cử quốc hội và bầu cử tổng thống, những người Salafi của nước này đã thành lập một số đảng chính trị như “Đảng Ánh Sáng”, “Đảng Bản Sắc”, bất chấp những nguyên tắc tư tưởng của Salafism là cấm thành lập các đảng chính trị và tham gia vào công việc của các cơ quan lập pháp. “Nhóm Islam giáo” hay còn gọi là “Al-Jama'ah al Islamiyya”, một tổ chức Salafi khủng bố - cực đoan cũng thành

lập đảng chính trị của mình với tên gọi “Đảng Xây dựng và Phát triển”. Việc những người Salafi ở Ai Cập giành thắng lợi trong cuộc bầu cử quốc hội đầu tiên sau khi Tổng thống Hosni Mubarak bị lật đổ, tuy kết quả bầu cử này sau đó bị giới quân sự hủy bỏ, đã thúc đẩy những người Salafi ở các nước khác trong khu vực thành lập các chính đảng của mình. Thí dụ, tại Yemen đã thành lập “Đảng Con đường đúng đắn của Salafism”, còn tại Dải Gaza cũng có ý đồ thành lập “Đảng ánh Sáng của Salafism ở Palestin” nhưng ý đồ này đã bị phong trào HAMAS chặn lại...

Đối với những người Salafi tuân thủ nguyên tắc tư tưởng cấm thành lập các đảng chính trị và tham gia vào công việc của các cơ quan lập pháp thì họ lại dùng các biện pháp khác để giành chính quyền. Những người này sử dụng một cách có hiệu quả các mạng xã hội và các thánh đường Islam giáo để tập hợp quần chúng từ dưới lên. Thí dụ, những người Salafi đã thành lập tại các làng mạc ở nông thôn và tại các khu phố ở thành thị các chi nhánh của “Ủy ban khuyến khích đức hạnh và ngăn chặn thói xấu” giống như các ủy ban của những người thuộc giáo phái Wahhabi đang tồn tại ở Ả Rập Xêut. Các ủy ban này ở nhiều nơi đã trở thành các cơ quan quyền lực của chính quyền địa phương.

Dưới hình thức khôi phục lại vương quốc Islam giáo (Caliphate), những người Salafi từ các chi nhánh địa phương của Al-Qaeda cùng các đồng

9. Xem: Alexander Ignatenko. *Phản cách mạng Islam giáo 2.0*. [Http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html](http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html)

minh của họ đang xây dựng các “Tiểu vương quốc Islam giáo” hay các “Vùng luật Sharia” tại những vùng định cư của các bộ tộc ở nông thôn, thậm chí tại cả các khu phố ở thành thị. Đây là những “vùng lôm” không bị chính quyền kiểm soát hay kiểm soát có mức độ. Ở những “vùng lôm” đó, pháp luật của nhà nước không có hiệu lực, thay vào đó, những người Salafi áp dụng luật Sharia của Islam giáo. Đây là những vùng gọi là “Vùng luật Sharia”.

Tại Afghanistan, bên cạnh nhà nước do Tổng thống Hamid Karzai lãnh đạo dưới sự hỗ trợ của Mỹ và NATO, vẫn tồn tại “Tiểu vương quốc Islam giáo Afghanistan”. Tại Libya, các “Tiểu vương quốc Islam giáo” đã được thành lập vào mùa hè năm 2011 tại các thành phố Benghazi, Derna, Al-Bayda, Al-Maraj, Shihata. Các “Tiểu vương quốc Islam giáo” này nằm dưới sự kiểm soát của các tổ chức “Al-Qaeda ở các nước Maghreb Islam giáo”, “Những người ủng hộ luật Sharia”, “Độc thân và Thánh chiến”. Tại Yemen, các “Tiểu vương quốc Islam giáo” nằm dưới sự kiểm soát của các tổ chức “Al-Qaeda trên bán đảo Ả Rập” và “Những người ủng hộ luật Sharia” đã được thành lập vào mùa xuân năm 2011 tại các thành phố và thị trấn Zinjibar, Azza, Dzhiar, Reed. Tháng 3 năm 2012, cả ba tỉnh Abyyan, Shabwa và Hadramout của nước này đã tuyên bố thành lập các “Tiểu vương quốc Islam giáo”. Tại Somali, cũng vào thời điểm này đã thành lập “Tiểu vương quốc Islam giáo Shabelle”. Tại Tunisia, làng Seznan cách thành phố Bizerte không xa đã trở thành “Tiểu vương quốc Islam giáo Tunisia”

vào mùa xuân năm 2012. Tại Mali, tổ chức “Những người ủng hộ tôn giáo” đã thành lập “Tiểu vương quốc Islam giáo Timbuktu”, nhưng trong những ngày cuối tháng 1 năm 2013 vùng đất này bị liên quân Pháp - Tây Phi tấn công và giải phóng người dân nơi đây khỏi luật Sharia hà khắc. Ở Ai Cập, ngay tại thủ đô Cairo, “Tiểu vương quốc Islam giáo” của người Salafi đã tồn tại từ nhiều năm nay ở khu phố Imbaba. Tại Dải Gaza, vào mùa hè năm 2009, nhóm “Chiến binh của Allah” dưới sự lãnh đạo của Abdel-Latif Moussa - nhà truyền giáo Salafi, đã tuyên bố thành lập “Tiểu vương quốc Islam giáo” ở thành phố Rafah, nhưng ngay sau đó “Tiểu vương quốc Islam giáo” này cùng người lãnh đạo của nó đã bị quân đội của phong trào HAMAS xóa sổ, còn nhóm “Chiến binh của Allah” bị buộc tội là không trung thành với Islam giáo. Tại Jordan đang tồn tại “Tiểu vương quốc Islam giáo” ở thành phố Az-Zarqa. Tại Syria, trong điều kiện cuộc nội chiến đang diễn ra hết sức khốc liệt, khó có thể theo dõi được những gì đang xảy ra, nhưng có một điều có thể khẳng định chính xác là các “Tiểu vương quốc Islam giáo” Salafi đã được thành lập ở các thành phố Deraa (miền nam Syria) và Binnishe thuộc tỉnh Idlib (vùng Tây - Bắc Syria, cách biên giới Thổ Nhĩ Kỳ 30km)⁽¹⁰⁾.

Ngay tại Châu Âu cũng có những “Tiểu vương quốc Islam giáo” được thành lập. Trên lãnh thổ Liên bang Nga hiện đang tồn tại nửa tiềm tàng nửa hiện thực

10. Theo: Alexander Ignatenko. *Phản cách mạng Islam giáo 2.0*. [Http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html](http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html)

cái gọi là “Tiểu vương quốc Kavkaz”. Năm 2011, nhóm “Những người Islam giáo chống lại các cuộc Thập Tự Chinh” hay còn có tên gọi khác là Islam4UK đã tuyên bố thành lập các vùng độc lập hoàn toàn tuân thủ luật Sharia tại các thành phố Bradford và Dewsbury (West Yorkshire) và tại East End ở London (Vương quốc Anh). Tất cả những điểm này trên bản đồ đều là những bộ phận nửa tiềm tàng nửa hiện thực của cái gọi là “Tiểu vương quốc Islam giáo”.

Tại Ai Cập, trên bán đảo Sinai, các chiến binh của các nhóm Salafi cũ và mới có liên kết với Al-Qaeda đang đẩy mạnh các hoạt động vũ trang. Đó là các nhóm: “Hội đồng Shura của các chiến binh Mujahideen tại các vùng ngoại vi Giêrusalem”, “Jamaat Salafi Thánh chiến tại Sinai”, “Độc thân và Thánh chiến”, “Những người ủng hộ Sunnah”, “Đội quân của Islam giáo”, “Đội quân của Umma”. Từ đầu tháng 8 năm 2012, quân đội chính quy Ai Cập đã phải huy động hỏa lực mạnh gồm các lực lượng không quân, pháo binh và thiết giáp để chống lại các lực lượng này. Cũng tại Sinai, còn có các chiến binh của “Đảng Giải phóng Islam giáo” ở Dải Gaza tham chiến, mặc dù lãnh đạo của đảng này tuyên bố chủ trương hoạt động theo đường lối hòa bình.

Theo nhận xét của Alexander Ignatenko, Chủ tịch Viện Tôn giáo và Chính trị, Ủy viên Hội đồng phối hợp với các hiệp hội tôn giáo trực thuộc Tổng thống Nga, mục đích của các hoạt động quân sự của những người Salafi trên bán đảo Sinai là nhằm xây dựng “Tiểu vương quốc Islam giáo Klizma” mà trước đây

gọi là “Nhà nước Suez”. Đội quân này tập hợp tới 2 nghìn tay súng, chủ yếu là người nước ngoài. Việc làm này nhằm đảm bảo sự kiểm soát kênh đào Suez vì lợi ích của các chế độ quân chủ Ả Rập, trước hết là Ả Rập Xêút. Đây là con đường vận chuyển dầu lửa quan trọng qua Biển Đỏ vào Châu Âu, nhất là trong trường hợp xảy ra chiến tranh ở Vùng Vịnh, lúc đó không chỉ eo biển Hormus mà toàn bộ Vịnh Ba Tư sẽ bị đóng cửa lâu dài. Chính vì vậy mà các chế độ quân chủ Ả Rập ngay từ những năm 70 thế kỷ XX đã cố vũ cho giáo phái Salafi ở Ai Cập cũng như ở các nước Ả Rập khác⁽¹¹⁾. “Mùa xuân Ả Rập”, nhất là giai đoạn hậu “Mùa xuân Ả Rập”, khi các chế độ độc tài lần lượt sụp đổ, đã tạo cơ hội ngàn vàng cho những người Salafi, một trào lưu cấp tiến cực đoan trong Islam giáo, giành lấy địa vị của mình trong đời sống tôn giáo và chính trị - xã hội ở các nước Ả Rập. Tuy nhiên, hậu “Mùa xuân Ả Rập” vẫn đang diễn ra hết sức phức tạp. Những gì đang diễn ra ở Ai Cập, Libya, Tunisia, Yemen và nhiều nước Ả Rập khác, nhất là tình hình ở Syria hiện nay chưa ai có thể dự đoán trước được hồi kết của “Mùa xuân Ả Rập” tại các nước Trung Đông và Bắc Phi./.

11. Xem: Alexander Ignatenko. *Phản cách mạng Islam giáo 2.0*. [Http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html](http://Religion.ng.ru/politic/2012-11-07/1_kontrevolyucia.html)